بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިންމުން

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-B12/112
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅި ފަރާތް: އަލީ ރިޟާ / ފިނިފެންމާގެ، ތ.ބުރުނި
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހެޅު ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމި ނިންމުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީސް:
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު [illegible]
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު

ނިމުން ތާރީޚް:
05 ޖުމާދަލްއޫލާ 1444
29 ނޮވެމްބަރު 2022

ހައިކޯޓުގައި ދަޢުވާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 26 ރަބީޢުލްއައްވަލު 1444 / 20 އޮކްޓޫބަރު 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** N01C/SHN/4/2022/02
- **ނިންމި ކޯޓު:** ނޫނުއަތޮޅު ހޮޅުދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **މައުޟޫޢު:** ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމި ނިންމުން
- **ހުށަހެޅުން ތާރީޚު:** 06 ޖޫން 2021
- **ނިމުން ތާރީޚު:** 09 އޮކްޓޫބަރު 2022

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
ޤާނޫނީ ވަކީލުން:
[illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible] ޢަލީ އަޙްމަދު
[illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]

އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ފަރާތް
[illegible] / ނ.ހޮޅުދޫ
ޤާނޫނީ ވަކީލު:
[illegible] / [illegible]، [illegible]

[illegible] - [illegible]

[illegible] ހާޒިރުވި ފަރީޤުންގެ ނަން:

ތަޢާރުފު:

1. މިއީ، [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު N01C/SHN/4/2022/02 (09 ނޮވެމްބަރު 2022) ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން [illegible] ނިންމި ނިންމުން ނިންމާފައިވާ [illegible] [illegible] ކަމަށްބުނެ، އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް [illegible] [illegible] (މިހެން ފަހުން **"އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް"** ނުވަތަ **"ދައުލަތް"**)ގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ބަލައިގަތް މައްސަލައެކެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތަކީ [illegible] / [illegible]، އަލީ އީސާ[1] (މިހެން ފަހުން **"އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް"** ނުވަތަ **"އަލީ އީސާ"**)އެވެ.

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް:

2. ދައުލަތުން، 26 ފެބްރުއަރީ 2020 ގައި އަލީ އީސާގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްސަ އުސޫލުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް، އެ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިތުބާރުކުރެވޭ މަޤާމެއްގައިހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި އުފުލާފައިވެއެވެ.[2]

3. މި ދައުވާ ބަލައިގަނެފައިވަނީ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 4/N01C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] އަލީ އީސާގެ [illegible] ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން [illegible] [illegible] އޭގެ ފަހުން

---

[1] ދރއ ނަންބަރު A085694.

[2] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ [illegible] ނަންބަރު 305/2020/N/1 ދައުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމު (26 ފެބްރުއަރީ 2020)

އިސްތިއުނާފު ކުރުމާ ނިންމުން ނިންމާފައިވަނީ އަދި ޢީސާގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އަންނަނިވި ހުކުމުގާ ބުނެވިފައިވެއެވެ.[3]

> " މި މައްސަލާގައި ދައުލަތުން އަދި ޢީސާގެ މައްޗަށް އުފުލާފައިވާ "އިޢުތިރާފުކުރުވުމަށް މަޖުބޫރުކުރުން ކުޑަކުއްޖަކާ ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުން" މި ދައުވާއަކީ، އެ ދައުވާއެއް ގުޅުންހުރި ކުރުގެ އަމަލުތަކުން އަދި އެ ތުހުމަތަކާ ގުޅުންހުރި ސާބިތުވާ އެއްވަރުގެ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އަދި އެ ތުހުމަތު ސާބިތުވެއްޖެނަމަ އަދި ޢީސާގެ ވަކިން ދެ ގާނޫނެއްގެ ދަށުން ކުރާ ކުށެއް ހިންގާފައިވާ ތުހުމަތުތަކުގެ ތެރެއިން ޢަދަދަކަށް ސާބިތުކުރުމަށް ކުރުގެ ތުހުމަތުތަކުގެ މައްސަލާ، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް، ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާއާ 46 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙައްޤުތަކާ ޚިލާފަށް، އަދި އެ މާއްދާތަކާއި ޚިލާފަށް ހިނގާފައިވާ ތަޙުޤީޤު ތަކުގެ މައްޗަށް، އެފަދަ ތަޙުޤީޤެއް ކުރިން ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކިން ކަނޑައަޅާފައިވާ އެއް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުކުމް ކުރުމަށްވުރެން."

4. މި ހުކުމަށްފަހު ބުނެވިގެން، ޝަރީޢަތުގެ ޝަހާދަތް ބޭނުން ކުރުމަށް ކޯޓުގެ ނަންބަރު N01C/SHN/4/2022/02 ސަރުކާރުގެ ކުރިން ހުކުމް ކުރައްވަކަށްވެފައި ނިންމި ނިންމުން (09 ފެބުރުއަރީ 2022) ގައިވާ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> " ދިނުމަށް، އިސްލާމް ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާ އެ ކުރިން ހުކުމް، ދައުލަތުން އަދި ޢީސާގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި، ސަރުކާރުގެ ކުރިން ހުކުމް ހުކުމުގެ ނިޔާއެއްގެ ކަންކަން، މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 305/2020/N/1 ދައުވާ ހުކުމް ހުރުން، އަދި ޢީސާގެ މައްޗަށް ކުރި އިޢުތިރާފު ކުރުވާ މަޖުބޫރުކުރުން ކުރި ކުޑަކުއްޖަކާ ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުރުގެ މި ދައުވާއަކީ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ ޤާނޫނީ ޢިމާރާތުގެ ދަށުން ބާރުގައިވާ އިޖުރާއާތުގެ ގަވާއިދާއި އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/108,109,110 ގަޟިއްޔާގައި ފާހަގަ ކުރައްވާފައިވާ ފަދައިން

---

[3] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ ކޯޓުގެ ސަރުކާރުގެ ކުރިން ހުކުމް ހުކުމްކުރެއްވި ތާރީޚު (06 ޖޫން 2022)

އެ އިޖުރާއަތުގައި އެއްގޮތަށް ތަބާވާ ވަރަށްގާތުގައި އަދި އިސްލާމީ ފުރި އަދަދު ކޮށްދިވާތީ ދަޢުވާއަކަށް ނުވާތީ، އަދި ތަބާވާ ވަރަށްގާތުގައި އަދި އިސްލާމް ދިފާޢުގެ ޙައްޤު ހަމަޖެހުނު ނުދޭ ދަޢުވާއަކަށްވާތީ، މި ދަޢުވާ މައްސަލައިގައި ކުރިއަށް ގެންގޮސްގެން ކަމަށް ވާނަމަ ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 120 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައަޅަފައި، އެ ގޮތުގެ މަތިން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގެ ގޮތް ނިންމިދާނެވެ."

5. ކޮޅުމަޑުލު ބުރުނީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މި ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހިގެން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން މި ނިންމުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކޮށްފައެވެ. މިއީ އެގޮތުން ބަލާ އިސްތިއުނާފީ ޤަޟިއްޔާއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ

6. ކޮޅުމަޑުލު ބުރުނީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު N01C/SHN/4/2022/02 ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުކުމާ ހުކުމްކުރެއްވުމުގައި ނިންމި ނިންމުން (09 ނޮވެންބަރު 2022) އިސްތިއުނާފުކުރަމުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 01 (އެކެއް) އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ. މި ގޮތުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ނުކުތާއަކީ،

6.1 ކޮޅުމަޑުލު ބުރުނީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު N01C/SHN/4/2022/02 ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުކުމާ ހުކުމްކުރެއްވުމުގައި ނިންމި ނިންމުން (09 ނޮވެންބަރު 2022) އަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/108,109,110 (ޢަލީ ޖަޢުފަރު އާއި އިތުރު ދެމީހުން ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ގެ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކަށް ވާތީކަމަށް ބާޠިލު ކުރަން ނުކުތާއެވެ.

ދެފަރާތުގެ ވާހަކަ

7. އިސްތިއުނާފުވީ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފު [illegible] ނިންމުމުގައި، އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތަށް މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] އިންޒާރުގައި [illegible] 2020 ވަނަ އަހަރު ޖަނަވަރީ މަހު ހިނގި ހާދިސާއެއް ކަމަށް ބަޔާންކޮށް، އިސްތިއުނާފު [illegible] މައްޗަށް ދަޢުވާ ކުރިއިރު 2019 ވަނަ އަހަރުގެ ޑިސެންބަރުގައި ހިނގި ހާދިސާއެއްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ [illegible] [illegible] ސަބަބަކީ، އަދި [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] އުނިކަން [illegible] ނުވާތީއާއި އަދި [illegible] ތަފްސީލުގެ [illegible] [illegible] 2019 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވާނެކަމަށެވެ. މީގެ އިތުރުން [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] އާއި [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible] [illegible][4] [illegible] (illegality) [illegible] (irregularity) [illegible] irregularity އެއް ކަމަށް [illegible] ކަމަށެވެ.

8. އަދި [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] ބުނެފައިވަނީ؛

8.1 ދައުލަތުން އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] އާއި [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible]

---

[4] ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2020/SC-A/108,109,110

[illegible][5] ޤަޟިއްޔާއާ ދިމާވުމަކަށް އެއްވެސް ވާހަކައެއް ދައުލަތުން ދަށު ކޯޓުގައި ދައްކާފައިނުވާކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ[6] 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މި ނުކުތާއަކީ މި މަރުޙަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

8.2. މިގޮތުން، އަދި [illegible] [illegible] ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] ވ. [illegible]**[7] ޤަޟިއްޔާ[illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނޫންކަމަށެވެ. ސަބަބަކީ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2021/HC-B12/56,57,58 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާގައި [illegible]

---

[5] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2020/SC-A/108,109,110.

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010.

[7] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2020/SC-A/108,109,110.

އިސްތިއުނާފުގެ [illegible]

9. [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު N01C/SHN/4/2022/02 ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] ނިންމުމަކީ [illegible] ކަނޑައަޅައި، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ [illegible]

10. [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު N01C/SHN/4/2022/02 ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވަމެވެ.

[illegible] ފާހަގަކުރުން

11. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[8] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[8] [illegible] ނަންބަރު 2020/SC-A/108,109,110.

ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ނުކުތާ

12. މިޤަޟިއްޔާގައި މިކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަން ޖެހޭ ސުވާލަކީ މިމައްސަލައިގައި އަލި ރިޟާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު ކަމަކީ ކޯޓައިލާކަން ބަންދުކުރުމުގައި އިޖުރާއާތުތަކުން ގެނެސް ހުރިހައިވޯތޯ އާއި މައްސަލައިގައި ހުރިހާއިރު ވަކިން ގެނެސް މައްސަލަ ނިމުމަކަށް އަންނަން ހަމަ ވަކި ތޯއެވެ.

ސަބަބުތަކާއި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

13. އަލި ރިޟާގެ މައްސަލަ ކުރީގެ ތުހުމަތަކީ އިތުބާރުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހުރި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ދޫކުރި ޖިނާއީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކަމެއް. އެހެންކަމުން ކޯޓުއަމުރު އެހެން އަދި ބަންދުކުރަން އަލި ރިޟާ އަށް ބަންދުގައިވާ ކަމާއި ދުވަސްވަރު ބަލާފައި ނުވަތަ ތުހުމަތާ ގުޅިގެން ދޭ ޖަވާބުދާރީވުމަށް ކޮށް ސުވާލު އޮތީ ނުވަތަ ތަޙްޤީޤު ކުރިކަމެއް ނެތެވެ.

14. އަލި ރިޟާ ހައްޔަރުކުރެވުނީ ހައްޔަރުކުރުމަށްފަހު ދިން ވޯރަންޓް އިންޒާރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ތުހުމަތުކުރެވުނު ހާދިސާ އަކީ 2020 ޖަނަވަރީ މަހުގެ ތެރޭގައި ހިނގާފައިވާ ހާދިސާއެއް ކަމަށެވެ.[9] އަލި ރިޟާގެ ބަޔާން ނެގުމަށް ދިން ބަޔާނުގައި ވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ޖަނަވަރީ މަހުގެ ހާދިސާއާ ގުޅިގެން ކުރީގެ ތުހުމަތާ ގުޅިގެން ދޭ ޖަވާބުދާރީވެވޭނެކަމަށެވެ. އަލި ރިޟާގެ ބަންދު މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށްއެދިފައިވަނީ ވެސް 2020 ވަނަ އަހަރު ހިނގާފައިވާ ކަމުގެ ހާދިސާއަކާ ބަޔާންކުރެވިފައެވެ.

15. އެހެންނަމަވެސް، އަލި ރިޟާގެ މައްޗަށް އުފުލުން ދައުވާއަކީ 2019 ގައި ހިނގި ހާދިސާއަކާ ގުޅިގެން އުފުލާފައިވާ ދައުވާއެކެވެ. އަލި ރިޟާގެ ފަރާތުން ސަފާއީވުމުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގައި އުފުއްދި ބަޔާނަށް މިދުވަސްވަރުގައި ހިނގި ހާދިސާއެއްގެ ތުހުމަތުގައި އޮތްއިރު ސުވާލުކުރުން ތަޙްޤީޤުކުރަމުންދާތީ، ތަޙްޤީޤުކުރިކަންތައް މައްސަލައިގައި އުފުލާފައިވާ މިދައުވާ ބައިވެރިކޮށްފައިނުވާކަމަށެވެ.

---

[9] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު TD124440 "ހައްޔަރުގައި ބަހައްޓަން ސަބަބުތަކާއި މުއްދަތު ދާ ފޯމު" (25 [illegible] 2020)

16. އެ މީހަކު ހައްޔަރުކުރެވުނު ސަބަބު ވަގުތުން އެ މީހަކަށް އަންގަންވާނެ ކަމަށާއި އަދި ވަކީލަކު [illegible] [illegible] ހައްޔަރުކުރެވުނު ސަބަބު ލިޔުމުން އެ މީހަކަށް [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދެއެވެ. މިގޮތުން [illegible] ޤާނޫނު އިންސާފުގައި [illegible] [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު[10]ގެ 44 ވަނަ މާއްދާގެއެވެ. އެގޮތުން، އެމާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި [illegible] ހައްޔަރުކުރެވޭ ކަން ޤާނޫނެއްގައި ބަޔާންކުރާ ކަން [illegible] [illegible]. އަދި، ހައްޔަރުކުރާ [illegible] އިރު، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަށް [illegible] ކަމަށް އެޤާނޫނު[11]ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދެއެވެ.

17. ހައްޔަރުކުރެވޭ ވަގުތު ޤާނޫނީ އިންޒާރު ދިނުމުގެ މައިގަނޑު އެއް ބޭނުމަކީ ހައްޔަރުކުރެވޭ ސަބަބު [illegible] [illegible] އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި [illegible] ބުނެދިނުމެވެ. ހައްޔަރުކުރެވޭ ސަބަބު ބުނެދިނުމުގައި [illegible] ޤާނޫނު ބުނެދިނުމުގެ މައިގަނޑު އެއް މަޤްޞަދަކީ ދިފާޢު ބިނާކުރުމަށް [illegible] ކަށަވަރުކުރުމެވެ.

18. [illegible] ތުހުމަތުކުރެވޭ [illegible] ޤާނޫނީ އިންޒާރު [illegible] [illegible] ހައްޔަރުކުރެވޭ ސަބަބު [illegible]. [illegible] ޤާނޫނީ އިންޒާރު [illegible] 2020 ވަނަ އަހަރުގައި [illegible]

---

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[11] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

ހިންގުމުގައި ބަލަންޖެހޭ އެއްކަމަކީ، މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ހިމެނެނީ ކުޑަކުދިންނަށް ވުމުގެ އިތުރުން ކުށްކުރުވޭފަރާތުގެ ކުރުމުގެ ޖާގަ ބަލައި، ހާދިސާ ހިނގި ތާރީޚު އެއްގޮތް ފުރާވަރު ގުޅޭ ކަމާއި ދުވަސްވަރުގެ އަނިޔާ ލިބުން ކުއްޖާއަށް ދަރިވަރުގެ ސަލާމަތަށް ކަނޑައެޅޭ ފަދަ ހާލަތުގައި ބަދަލުން ނުލިބޭނެ ކަމެވެ. ހާދިސާ ހިނގި ވަކި ދުވަހަކަށް ނުނިކުމޭ ކަމުގެ ތާރީޚެއް ނެތް ކަމުގެ ދިފާއުގައި ނެތް ކަމުގެ ދިރާސާކުރުމަށް ނުހިނގާކަމަށް ބަލައި ކަމަށް ވަކި ދުވަހެއް މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ހިމެނޭ ތާރީޚުކަމުގައި ނުބަލާނެވެ.[12]

19. އެހެންނަމަވެސް، ތަޙުޤީޤުގެ ވަކި ހިސާބަކަށް ތަހުޤީގު ކުރިޔަށް ގެންގޮސް ކުރުގެ ބަޔާން ނުވަތަ ހާދިސާ ހިނގި ތާރީޚު ނުވަތަ ދުވަސްވަރު ބަޔާންކުރުމަށް ތަޙުޤީޤު ނުވަތަ ދައުލަތުން ފުރިހަމަ ބަޔާނާއި އަދި ދަލީލު ދެވިދާން ދައުވާ ލިބޭ ހާލަތު ސާބިތު ކުރުމަށް ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގައި ކުރާނެއެވެ. އެހެންކަމުން، މިމައްސަލައިގައި ދައުވާ އުފުލި އިރު ހާދިސާ ހިނގިކަމަށް ބުނާ ތާރީޚުން ބަދަލުއައި އަދި ސާބިތު ކުރުމަށް ދައުލަތުން ހުށަހެޅުން މިބަދަލު ދިވެހިން ބަލާ ބުނެފައިވާ ޝަރީޢަތް ދިނުމުގައި އަދި ހުށަހެޅި ގޮތް ކުރުގައި ދެކެވެ.

20. އިޖްތިހާދު ކޮށްފި ޤާނޫނީ މައްސަލައަށް ނިޔަމުގެ އަހުލު މައްސަލަ ބެލުމަށް ބާރު ކުރުމަށް ނަގައި ހުށަހެޅިއަދި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އަދި ޖަލްސާ ފުރުސަތު ދިނުމުން ގޮތުގައި ދ. މަސައްކަތުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތު[13] ތަޙްޤީޤު މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

21. މިމައްސަލައިގައި މައްސަލައިގެ މައްސަލަތަކުން އަސާސީ ޙައްޤުތަކަށް އިޖުރާއީ ގޮތުން ހިފެހެއްޓޭ ކަމަށް ބަލައިގެން ދަރިވަރުގެ ދިފާޢުކުރުމުގެ މައިގަނޑު ކަމަކީ ކުރިއަށް ގެންގޮސް ގާނޫނީ އުސޫލު މައްސަލަ ބިނާކޮށް ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގައި ދިމާވާ ބާރުގެ އިސްތިސްނާއާއި ތަފާތު ފާހަގަ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ފުރަތަމަ ތަޙްޤީޤު ނުކުރެވުން އިޖްރާއީ ގޮތުން ކުރުމުގައި ބަލާފައެވެ.

---

[12] ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2020/SC-A/40

[13] ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2020/SC-A/108,109,110.

22. އެހެންކަމުން، މިމައްސަލައިގައި ހާދިސާ ހިނގި ކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ދުވަސްވަރު (އަހަރު) [illegible] އެތުހުމަތުކުރެވޭ ކަމާ [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އެއްވެސް ހިސާބަކުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

23. ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކުން ބަލާއިރު، ކުއްޖާ [illegible] 2019 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ގުޅިގެން އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible].

24. އެހެންކަމުން، [illegible] އިރު، 2019 [illegible] [illegible] ގުޅިގެން [illegible] [illegible] ކަމަށް އަންގާ އަދި [illegible] [illegible]، މިމައްސަލައިގައި އެކަށީގެންވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދަޢުވާ [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible].

25. ކުރިންވެސް ފާހަގަކުރެވުނު ފަދައިން، މިމައްސަލައިގައި ވަކި ދުވަސްވަރެއް ބަޔާންކޮށް އެ ހާދިސާ އާ ގުޅިގެން ކުރި ތަޙުޤީޤުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާ އުފުލުމުގެ ކުރިން އެ މަޢުލޫމާތު އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ދުރު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި ދެކެމެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ދަޢުވާ އުފުލުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible]. އަދި މިމައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ [illegible] ބަލާއިރު، ތުހުމަތުކުރެވޭ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 2019 ގެ ހާދިސާއާ ގުޅިގެން [illegible]

26. [illegible]

ފަނޑިޔާރު [illegible] ރައުޔު:

27. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު [illegible]

ފަނޑިޔާރު [illegible] ރައުޔު:

28. މި މައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު [illegible]

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، [illegible] [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު N01C/SHN/4/2022/02 ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާއެކު ނިންމި ނިންމުން (09 ނޮވެމްބަރު 2022) ބާޠިލުކޮށް، އަދި ދިފާޢުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު ހުށަހެޅުންތަކާ މެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅައި، މިމައްސަލަ އަލުން ބެލުމަށް [illegible] މި މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިމައްސަލަ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible]

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible]
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible]